

Butlletí

Societat Catalana
de Neurologia

maig/desembre 2004. NÚM. 19. www.scn.es

SUMARI

1. Presentació
2. Editorial
3. Agenda
4. Convocatòria Beca Uriach 2004
5. IX Reunió Anual SCN
6. Congrés de la FCMNPF
7. In Memoriam,
Dr. Nicolás Vila
8. Reunió d'ELA a Tarragona
9. Dia de l'Ictus a Catalunya
10. Pla d'Atenció a la Malaltia Vascular Cerebral
11. Nota de premsa
12. Notificació canvi dades

MEMBRES D'HONOR Dr. Josep Maria Aragonès Ollé, Dr. Lluís Barraquer Bordas, Dr. Emili Fernández-Álvarez, Dr. Josep Maria Grau i Veciana, Dr. Vladimir Hachinski, Dr. Jun Kimura, Dr. Lluís Montserrat Obiols, Dr. Joan Obach Tuca, Dr. Carlos Oliveras de la Riva, Prof. Ciril Rozman

JUNTA

President	Dr. Jaume Coll Cantí
Vicepresident	Dr. Francisco Rubio Borrego
Secretari	Dr. Ramiro Álvarez Ramo
Tresorer	Dr. Ramon Reñé Ramírez
Vocals	Dr. José Álvarez Sabin Dr. Josep M. Martínez Pérez

EDITOR BUTLLETÍ Dr. Ramiro Álvarez Ramo

SECRETARIA Suport Serveis, Calvet, 30, 08021
Barcelona, Tel.: 932017571, Fax: 932019789,
Correu-e: scn@suportserveis.com

L'Acadèmia
FUNDACIÓ ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARS

PRESENTACIÓ

Benvolguts amics,
Benvolgudes amigues,

Estem novament a les portes de la propera Reunió Anual de la Societat Catalana de Neurologia, que ja serà la IX des d'aquella primera que es va celebrar impulsada pel doctor Secundino López-Pousa als locals del Col·legi de Metges de Barcelona. Posteriorment, per iniciativa de la Dra. Mercè Boada, vam celebrar les nostres reunions a Andorra, país germà de Catalunya amb el qual compartim la nostra llengua, el català. El canvi d'escenari geogràfic i sobretot el fet que la Fundació de la societat convidés a tots els neuròlegs catalans i els socis, ha fet de la nostra reunió un esdeveniment central de la neurologia catalana.

Segurament a hores d'ara ja esteu al corrent que Farmaindústria (Associació Nacional Empresarial de la Indústria Farmacèutica) va editar l'any passat un codi deontològic que prohibeix, entre d'altres coses, que els seus socis, és a dir, la indústria farmacèutica, participin en qualsevol reunió que se celebri en països estrangers. Atès que Andorra, per qüestions geopolítiques, és un país estranger, estem obligats a canviar el lloc de celebració ja que, si no, seria impossible la col·laboració, d'altra banda indispensable, de la indústria farmacèutica.

Així doncs, després de valorar diferents llocs, la reunió tindrà lloc a l'Hotel Monterrey de Lloret de Mar, els dies 10 al 12 de març de 2005. També, pensant en els neuròlegs més joves, hem afegit una novetat en el programa científic, una secció de tallers que es faran al matí, orientats cap a l'ensenyament pràctic de tècniques funcionals del sistema nerviós central i perifèric, i tècniques d'ultrasonologia. En el butlletí, hi trobareu en detall el programa.

Coincidint amb la reunió anual, la Fundació de la Societat Catalana de Neurologia organitzarà al mateix hotel unes conferències obertes al públic no neuròleg que les hem anomenat conferències per als AMICS DE LA NEUROLOGIA, encaminades a difondre la neurologia, el coneixement de les malalties neurològiques entre la nostra societat i alhora poder captar fons per a la Fundació. Les conferències que proposem aquest any són: "La medicina i la neurologia a l'antic Egipte i al món antic" i "les malalties neurològiques des del punt de vista cinematogràfic". Les persones interessades podran inscriure-s'hi en la mateixa butlleta d'inscripció. Us agrairiem que en féssiu la màxima difusió i que animéssiu a amics i familiars a apuntar-s'hi.

Una altra reunió que s'ha posat en marxa és el 1r Congrés de la Federació Catalana de Malalties Neurològiques Poc Freqüents, iniciativa de diferents associacions de pacients i familiars, amb el suport de la Fundació de la Societat Catalana de Neurologia i amb l'objectiu de sumar esforços davant de la societat i l'Administració pública per tal de donar a conèixer aquelles malalties que tractades de forma individual tenen poca incidència numèrica, però que són de gran impacte social a causa de les minusvalies que afecten els malalts. Això no solament servirà per donar suport a un sector de la nostra societat que necessita el màxim d'ajut, sinó també per reafirmar els neuròlegs com a ens actiu davant d'un dels problemes de la nostra societat. Des d'aquí encoratjo a tots els neuròlegs a participar-hi de forma activa.

En aquest butlletí el Doctor Miquel Gallofré ens explica l'ideari del Pla d'atenció a la malaltia vascular cerebral. Actualment els neuròlegs podem oferir un ventall de possibilitats terapèutiques en la fase aguda, impensable fa uns anys, a més d'utilitzar instrumentació pròpia extremadament útil en el moment agut de la feridura. Per això la Societat Catalana de Neurologia, a través del seu comitè d'experts, participa de forma activa en el desenvolupament i desplegament del Pla, ja que el neuròleg ha de tenir un paper primordial en la fase aguda de la malaltia. Això no s'ha d'interpretar com un fet corporatiu sinó com un benefici per als malalts, com ja s'ha demostrat en diferents treballs científics.

Per acabar, voldria tenir un record per al meu company d'hospital i neuròleg, en Nicolás Vila, que va morir de forma inesperada i si em permeteu dir injusta, per la seva joventut i projecció de futur. Un cop més el destí ha estat cruel amb la vida i ens ha privat d'un company i un professional del qual els neuròlegs catalans ens haguéssim sentit orgullosos que treballés a casa nostra. Les últimes paraules que ens vam bescanviar abans d'aquelles maleïdes vacances van ser: "Aquí ens ho passarem de conya", amb referència a les noves perspectives de treball i recerca que se'ns presentaven. Nico, sense tu això no serà el mateix, però farem tot el possible perquè allò en què vas dipositar un munt d'esperances i il·lusions creixi i es faci realitat, a més de passar-nos-ho de "conya", perquè en definitiva tenim la sort de poder treballar en allò que ens agrada. Amic "Nico", fins sempre.

Jaume Coll
President

EDITORIAL

Benvolguts companys,
Benvolgudes companyes,

Només dues paraules per explicar-vos el desenvolupament dels projectes que estem portant a terme des de la Junta de la Societat i per destacar alguns continguts d'aquest número del butlletí.

Com vam comentar en el número anterior, hem fet esforços per aconseguir fer la nostra reunió anual en el mateix lloc que anys enrere. D'una banda, hem continuat trobant-nos els mateixos problemes ètics, juntament amb la impossibilitat institucional per part del Govern Andorrà a l'hora de redefinir l'àmbit territorial com a no estranger, punt indiscutible per a Farmaindustria. Tot això ens ha fet girar els ulls cap al nostre país buscant una nova seu per al proper Congrés. Com a alternativa, hem triat el poble de Lloret -en temporada baixa, això sí-, com a nova seu de la reunió. Desitgem que aquesta proposta estigui dintre dels límits morals que imposa Farmaindustria i que despertí el mateix interès que es va demostrar en les darreres reunions a Andorra.

Encara que no tenim el programa definitiu de la reunió, en aquest número us fem arribar un programa preliminar; ja podem comentar que s'introduiran novetats en les sessions, especialment pensant en els residents i neuròlegs joves, com són els tallers sobre exploracions complementàries a neurologia i més novetats de les quals ja anirem parlant.

Encara que en els darrers anys hem viscut una notable transformació de la neurologia, un dels camps en el quals més s'han notat aquests canvis és en la malaltia vascular cerebral, tant en aspectes etiopatogènics i fisiopatològics, com des del punt assistencial. Tan cert és això que una de les prioritats actuals és fer arribar a tothom aquestes millores mitjançant el Pla integral d'assistència a la malaltia cerebrovascular. En aquest número, el Dr. Gallofré, responsable a l'Administració de l'esmentat Pla integral, ens explica les seves línies bàsiques.

Novament, faig servir aquestes línies per recordar i acomiadar un company. El passat mes d'agost va morir Nicolás Vila, "Nico" com el coneixiem la major part dels que hem compartit amb ells moments de la nostra vida. La seva sobtada desaparició ha trencat una trajectòria brillant plena d'il·lusions i projectes i ha deixat un profund i dolorós buit al costat dels seus companys

Fins aviat,

Ramiro Álvarez
Editor

AGENDA

INTERNATIONAL STROKE CONFERENCE 2005
New Orleans-Louisiana, 2-4 de febrer de 2005

AHA National Center, Dallas, Texas
Tel.: (214) 706-1543. Fax: (214) 706-5262
strokeconference@heart.org

9th CONGRESS OF MOVEMENT DISORDER SOCIETY

New Orleans-Louisiana, 6-9 de març de 2005

555 East Wells Street, Suite 1100
Milwaukee, WI 53202-3823, USA
Tel: +1 414-276-2145. Fax: +1 414-276-3349

IX REUNIÓ ANUAL DE LA SOCIETAT CATALANA DE NEUROLOGIA

XIX CURS D'ACTUALITZACIÓ EN NEUROLOGIA
Lloret de Mar, 10-12 març 2005

Support Serveis
Calvet 30 - 08021 Barcelona
Tel.: 932017571. Fax: 932019789
scn@suportserveis.com
www.suportserveis.es

57th ANNUAL MEETING OF THE AMERICAN ACADEMY OF NEUROLOGY

Miami Beach, 9-16 d'abril de 2005

American Academy of Neurology
1080 Montreal Avenue
Saint Paul, MN 55116
Tel.: (800) 879-1960 or (651) 695-2717. Fax: (651) 695-2791
memberservices@aan.com
http://am.aan.com/

XIII CONGRESO ANUAL DE LA SEN

Murcia, 25-28 de maig de 2005

SEN
Via Laietana, 57 - Pral 2ª - 08003 Barcelona
Tel. 93 3426233. Fax: 93 4125654
www.sen.es

14th European Stroke Conference

Bolònia, 25-28 de maig de 2005

ESC 2005
c/o AKM Congress Service
Clarastrasse 57,
PO Box
CH-4005 Basel, Switzerland
Tel. +41 61 686 77 11. Fax: +41 61 686 77 88
E-mail: info@akm.ch

16th International Congress on Parkinson's Disease and Related Disorders

Berlin, 5-9 de juny de 2005

CPO HANSER SERVICE GmbH
Paulsborner Strasse 44
14193 Berlin
Tel.: +49-30-300 66 90. Fax +49-30-305 73 91
E-mail: berlin@cpo-hanser.de
26th International Epilepsy Congress
Paris, 21-26 d'agost de 2005

Tel.: +353 1 4097796 Fax: +353 1 4291290
E-mail: paris@epilepsycongress.org

V CONFERÈNCIA NACIONAL ALZHEIMER

Murcia, 6-8 d'octubre de 2005

Support Serveis
Calvet 30 - 08021 Barcelona
Tel.: 932017571. Fax: 932019789
vcna@suportserveis.com
www.suportserveis.es

XVIIIth WORLD CONGRESS OF NEUROLOGY

Sydney, 5-13 de novembre de 2005

WCN2005 Congress Secretariat
GPO Box 2609
Sydney NSW 2001 - AUSTRALIA
Tel.: (+61 2) 9241 1478 - Fax: (+61 2) 9251 3552
Email: info@wcn2005.com

CONVOCATÒRIA BECA URIACH 2004

La Societat Catalana de Neurologia, juntament amb la Fundació Uriach, convoquen enguany la XIV Beca destinada a fomentar la investigació dins el camp de les malalties vasculares cerebrals.

L'import de la Beca serà de 6000e. Hi podrà aspirar qualsevol membre de la Societat Catalana de Neurologia, o un equip el primer signant del qual pertanyi a la Societat Catalana de Neurologia.

ESTRUCTURA DEL PROJECTE

Els projectes que aspirin a la Beca hauran d'ésser exposats en una memòria d'una extensió aproximada de vuit folis i un màxim de quinze, en llengua catalana. Aquesta memòria es farà en suport informàtic, a doble espai i amb un cos de lletra de 12 punts.

Cada part del projecte haurà d'iniciar una nova pàgina, en l'ordre següent:

- a) Títol del projecte, a la primera pàgina, amb un lema. No hi han de constar els autors ni cap altre símbol que permeti la seva identificació.
- b) Objectiu del treball: amb el qual començarà la segona pàgina. Situarà el tema del treball, justificarà el seu interès en relació amb les malalties cerebrovasculares i n'explicarà el motiu i l'objectiu que pretén.
- c) Material i mètode: s'explicaran totes les dades necessàries de l'estructura de treball i s'exposaran els mètodes a seguir per recollir i tabular el resultat.
- d) Bibliografia: es farà referència a les cites bibliogràfiques en el text, identificant-les amb números correlatius entre parèntesi. Les cites que es facin en aquest apartat s'ajustaran a les normes internacionals.

BASES

- a) En un sobre a part, tancat, precintat i identificat amb el lema del treball, el candidat hi escriurà el títol del projecte i un breu currículum en el qual han de constar: nom i cognoms, data i lloc de naixement, residència actual, estudis universitaris realitzats i data de finalització .
- b) Es farà constar si el treball presentat té altres ajuts econòmics (beques, FIS, CIRIT...).
- c) S'adjuntarà una memòria detallada de les despeses econòmiques que comportarà l'estudi.

d) Es farà arribar justificant de recepció de la memòria.

e) El termini de presentació de la memòria serà el dia 3 de març de 2005.

f) Els projectes no premiats no seran retornats als autors.

g) Un extracte del treball podrà ser publicat a la Revista de Neurologia.

h) El projecte premiat quedarà en propietat de la Societat Catalana de Neurologia, sense perjudici que l'autor pugui publicar-lo allà on cregui oportú, sempre que faci constar que el treball ha estat premiat.

i) El veredict del Jurat serà vinculant i inapel·lable.

j) La Beca podrà ser declarada deserta.

k) La Beca no podrà ésser compartida.

l) El Jurat estarà integrat per dos membres de la Societat Catalana de Neurologia, un membre de l'ACMCB i un membre de la Fundació Uriach.

m) La Societat Catalana de Neurologia designarà un tutor que controlarà la bona marxa del projecte, que haurà d'ésser realitzat en un termini màxim de dotze mesos. El candidat premiat haurà de presentar i valorar amb el tutor, al cap de sis mesos com a màxim, el treball realitzat. L'informe final es presentarà en lectura pública en la Reunió Anual de la Societat Catalana de Neurologia l'any 2006.

n) L'import de la Beca serà lliurat en els terminis següents: un 30% en ser adjudicada, un altre 30% als sis mesos, i la resta en acabar i ésser presentada públicament.

o) El fet d'aspirar a la Beca pressuposa l'acceptació d'aquestes bases i el no compliment d'aquestes comportarà la no avaluació del projecte.

IX REUNIÓ ANUAL DE LA SOCIETAT CATALANA DE NEUROLOGIA XIX CURS D'ACTUALITZACIÓ EN NEUROLOGIA

Lloret de Mar, 10-12 març 2005

PROGRAMA PRELIMINAR

Dijous, 10 de març 2005

18.00-20.00h Acreditació i lliurament de documentació
Col·locació de pòsters

Monitorització per Doppler transcranial d'intervencions terapèutiques en patologia cerebrovascular
Marta Rubiera*

Sonotrombolisis. Potencial terapèutic dels ultrasons en l'ictus agut
Carlos Molina*

Divendres, 11 de març 2005

<p>08.30h-09.00h Acreditació i lliurament de documentació Col·locació de pòsters</p> <p>09.00h-11.00h Tallers simultanis (1ª part)</p> <p>Taller I: Electromiografia-Estimulació magnètica</p> <p>Neurofisiologia del Sistema Nerviós Central Josep Valls*</p> <p>Fibra aïllada</p> <p>Electromiografia convencional Jordi Montero*, Núria Regué*, Ramiro Álvarez-Ramo*</p> <p>Taller II: Taller Neurosonologia</p> <p>Moderador: José Álvarez-Sabin</p> <p>Estudi Eco-Doppler dels troncs supraòtics Marta Ribera*</p> <p>Estudi Eco-Doppler transcranial Carlos Molina*</p> <p>11.00h-11.30h Pausa i cafè / Visita pòsters</p> <p>11.30h-13.30h Tallers simultanis (2ª part)</p> <p>Taller I: Electromiografia Ponents: Jordi Montero*, Ramiro Álvarez-Ramo</p> <p>Taller II: Taller Neurosonologia Moderador: José Álvarez-Sabin</p> <p>Bateria Doppler TSA y Doppler transcranial en la fase aguda de l'ictus Marta Rubiera*</p>	<p>13.30h-15.30h Dinar (lliure)</p> <p>15.30h-16.15h Conferència Malalties vasculars cerebrals. Avenços recents Josep Lluís Martí Vilalta</p> <p>16.15h-16.30 Inauguració oficial IX Reunió Anual de la Societat Catalana de Neurologia</p> <p>16.30h-18.30h Curs d'actualització en neurologia I Actualització en epilèpsia Coordinador: Eloy Elices</p> <p>Curs d'actualització en neurologia II Demències degeneratives poc freqüents Coordinador: Ramon Reñé Ponents: Isidre Ferrer / Ramon Reñé / Ana Rojo</p> <p>18.30h-19.00h Pausa i cafè / Visita pòsters</p> <p>19.00-20.30h Simposi A Farmacologia de la malaltia de Parkinson</p> <p>20.30h-21.00h CONFERÈNCIA La medicina i la neurologia a l'antic Egipte i al món antic Vanessa Cistere</p> <p>21.30h Sopar (lliure)</p>
--	---

Dissabte, 12 de març 2005

09.00h-11.00h Tallers simultanis (1ª part)

Taller III: Electromiografia-Estimulació magnètica
Ponents: Jordi Montero*, Ramiro Álvarez-Ramo, Josep Valls*

**IX REUNIÓ ANUAL DE LA SOCIETAT
CATALANA DE NEUROLOGIA
XIX CURS D'ACTUALITZACIÓ EN
NEUROLOGIA**

- Taller IV: Neurosonologia**
Moderador: José Álvarez-Sabin
- Pràctiques tutelades d'Eco-Doppler de
TSA, Doppler transcranial i Duplex
transcranial**
Marta Rubiera*, Dr. Cardona*, Carlos Molina*
- 11.00h-11.30h Pausa i cafè / Visita pòsters
- 11.30h-13.30h Tallers simultanis (2ª part)
- Taller III: Electromiografia-Estimulació
magnètica**
Ponents: Jordi Montero*, Ramiro Álvarez-Ramo,
Josep Valls*
- Taller IV: Neurosonologia
(repetició taller I)**
Moderador: José Álvarez-Sabin
Ponents: Carlos Molina*, Joaquin Serena*
- 13.30h-15.30h Dinar (lliure)
- 15.30h-16.15h **CONFERÈNCIA**
**Patologia neuromuscular. Avenços
recents**
Adolf Pou Serradell*
- 16.15h-18.15h **Curs d'actualització en neurologia III**
**Actualització de les malalties
extrapiramidals: tractament mèdic i
quirúrgic**
Coordinador: Jaume Kulisevsky
- Curs d'actualització en neurologia IV**
**Terapèutiques substitutives en malalties
metabòliques**
Coordinador: Guillem Pintos*
- 18.15h-18.30h Pausa i cafè / Visita pòsters
- 18.30h-20.00h **Simposi B**
Patologia vascular cerebral
Moderador: Miquel Gallofré
- Ponents: Francisco Rubio
José Álvarez-Sabin
- 20.00h-20.45h **CONFERÈNCIA**
Joaquim Jordà
- 20.45h-21.15h **Lectura Beca Uriach 2004**
Assemblea ordinària SCN/Eleccions
Lliurament de premis als millors pòsters
- 21.30h Sopar de cloenda

* Ponents pendents de confirmació

**1r CONGRÉS DE LA
FEDERACIÓ CATALANA DE
MALALTIES NEUROLÒGIQUES
POC FREQUENTS**

Les associacions fundadores de la Federació Catalana de Malalties Neurològiques poc Freqüents ja tenen embastat el programa del seu 1r Congrés per a l'any 2005. Les dates de la trobada seran els dies 21 d'abril a la tarda i 22 d'abril tot el dia, i el lloc de celebració serà a Barcelona a les instal·lacions que cedeix la Fundació "la Caixa", CaixaForum.

El programa científic es dividirà en 4 grans blocs o sessions científiques:

1. Recerca i medicaments orfes
2. Teràpia gènica
3. Cirurgia i ortopèdia
4. Aspectes neurològics

A més, s'organitzaran tallers sobre:

1. Logopèdia
2. Atenció a les famílies
3. Fisioteràpia
4. Grups d'ajuda mútua
5. Estimulació cognitiva

S'accepta qualsevol suggeriment que vulgueu fer en relació amb el contingut del programa científic.

Les associacions membres de la Federació (ALDEC, ACNEFI, ACMAH, ASEM, AAS) agraeixen el suport de la SCN i animen que els neuròlegs catalans hi participem aportant les nostres experiències i donant suport als afectats i als seus familiars que pateixen aquestes malalties.

Jaume Coll Cantí
President

IN MEMORIAM

El dia 8 d'agost d'enguany va morir en un poblet d'Almeria Nicolás Vila Moriente, metge adjunt del Servei de Neurologia de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, mentre gaudia d'unes merescudes vacances amb la seva família.

Nascut a Madrid l'1 de maig de 1966 però d'origen gallec, va estudiar a la Facultat de Medicina de la Universitat de Santiago de Compostel·la, on es va llicenciar el 1990 i va

obtenir el Premi Extraordinari de Llicenciatura el 1991. Després es va traslladar a Catalunya per començar la residència de neurologia a l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, on va obtenir el títol d'especialista l'any 1994. Especialitzat en la patologia vascular cerebral, va combinar en els anys següents la feina assistencial, en diferents centres, amb la seva activitat científica que, tot i la seva curta edat, fou molt prolifera, amb diverses publicacions en revistes de prestigi internacional i nacional, realització de monografies i llibres, desenvolupament d'estudis i assaigs clínics, entre moltes altres coses. L'any 2001 començà el seu treball al nostre hospital i actualment s'encarregava de la unitat d'ictus, inaugurada l'abril de 2003.

Aquell hivern de 2001 quan et vam conèixer, molts de nosaltres ràpidament vam entendre que darrere aquell rostre seriós hi havia una persona especial, única. Són moltes les qualitats que et podem atribuir. Transmeties tranquil·litat, cordialitat, treball, seguretat, constància, optimisme, il·lusió, diàleg, intel·ligència, amistat. Has estat un home brillant. Però, ens agradaria destacar, de la teva personalitat, la teva gran generositat. Eres generós a l'hora d'ensenyar-nos els teus coneixements, però sobretot en totes les petites coses de la nostra vida diària.

Per a les persones que t'hem conegut i hem conviscut amb tu tantes i tantes hores, la teva mort sobtada i inesperada als 38 anys ha suposat perdre un bocí del nostre cor. L'amistat, l'estimació i el respecte que sentim vers tu, ens donen l'impuls per seguir treballant per a la millora del coneixement i el tractament del pacient amb malaltia vascular cerebral. Per a nosaltres és un privilegi haver-te conegut i haver pogut compartir tants moments professionals i personals amb tu.

Adéu amic. Algun dia ens retrobarem en aquell cafè deliciós de les 9.

I JORNADA MEDITERRÀNIA
D'ATENCIÓ INTEGRAL
A L'ELA

Tarragona, 22 i 23 d'octubre de 2004

Durant dos dies es van celebrar a Tarragona diverses conferències, taules rodones i tallers amb la participació d'equips multidisciplinaris d'atenció a l'esclerosi lateral amiotròfica i dels mateixos familiars i pacients afectats per la malaltia. L'acte inaugural va ser presidit per la Sra. Lluïsa Expósito, regidora de Benestar Social de Tarragona, i va comptar amb la participació del vicepresident de la Societat Catalana de Neurologia, el Dr. Francisco Rubio.

DIA DE L'ICTUS
A CATALUNYA

El passat 18 de novembre es va celebrar a tota Espanya el Dia de l'Ictus, amb diversos actes commemoratius centrats en la prevenció de la malaltia. L'Associació de Pacients i Familiars AVECE-Ictus de Catalunya- va organitzar una conferència amb el tema : "Prevenció secundària de l'Ictus", a càrrec del Dr. Francisco Rubio, cap del Servei de Neurologia de l'Hospital Universitari de Bellvitge. L'acte es va celebrar a la sala d'actes de l'Hotel d'Entitats de Sant Boi de Llobregat el 17 de novembre.

EL PLA D'ATENCIÓ A LA MALALTIA VASCULAR CEREBRAL

La malaltia vascular cerebral (MVC) a Catalunya, amb més de 15.000 ingressos hospitalaris el 2002, és la primera causa de mort en dones de més de 65 anys i en homes de més de 75 anys, la primera causa mèdica d'invalidesa i la segona de demència. Juntament amb el càncer i la cardiopatia isquèmica, és una de les malalties amb major prevalença i morbimortalitat del nostre entorn.

La majoria de països occidentals, han elaborat plans d'actuació davant d'aquestes malalties d'alta incidència. La funció d'aquests, és planificar l'atenció a la malaltia per a aconseguir l'equitat en la seva atenció, reduir la incidència i la mortalitat, millorar la supervivència i la qualitat de vida dels pacients, fomentar-ne el coneixement de la mateixa i afavorir les mesures preventives.

A Catalunya es va crear el Pla Oncològic a l'any 2000, i el 2003, es posaven en funcionament el Pla integral d'atenció a la Cardiopatia Isquèmica, i el Pla d'atenció a la MVC, que es presentava públicament a Girona el mes d'octubre.

La nova estructuració del Departament de Salut, ha definit aquests plans com a plans Directors, enquadrats dintre de la nova Direcció General de Planificació i Avaluació, de la qual també depenen el Pla de salut i el mapa sanitari de Catalunya, en una fórmula pensada per definir i facilitar l'acompliment dels objectius de salut que es defineixen per a cada malaltia.

Un pla integral i multidisciplinari

El Pla aborda la malaltia al llarg de tot el seu procés. Si és important l'inici de l'episodi, en què el temps és vital per als pacients candidats al tractament fibrinolític, així com l'ingrés hospitalari, amb la potenciació de les unitats i els equips d'ictus, no és menys important la prevenció de la malaltia, sobretot en els grups de pacients de risc, o el correcte diagnòstic i tractament dels ictus transitoris, autèntiques alertes d'un episodi més greu.

La prevenció primària, la detecció i tractament dels ictus transitoris, les actuacions en la fase aguda i hiperaguda, la rehabilitació, la prevenció secundària i la reinserció en la comunitat, són els aspectes que abracen les diferents actuacions del Pla.

Aquesta diversitat dels moments de la malaltia es concreta en la participació de diferents professionals en aquest. La Comissió Permanent del Pla de la MVC, que té la funció de consell assessor, està formada pels professionals dels grups implicats, amb el suport de les seves societats científiques.

El coneixement de la malaltia

A diferència del càncer i de la cardiopatia isquèmica, el coneixement de la malaltia vascular cerebral i de l'ictus és molt inferior a la d'altres entitats patològiques menys prevalents. La sensació subjectiva de gravetat tampoc és la mateixa, si comparem, per exemple, l'alarma que desperta un quadre d'angor amb la relativització dels símptomes que pot provocar un ictus transitori.

L'absència de tractaments eficaços fins fa pocs anys, ha contribuït també a fer que no se li donés la importància que es mereix. Darrerament, hi ha hagut un canvi espectacular en les seves perspectives. La millora dels mitjans diagnòstics i terapèutics, l'impacte de la prevenció primària i secundària, les actuacions en la fase hiperaguda i, sobretot, l'organització i integració de l'assistència, han millorat els indicadors de salut referits a la malaltia.

A més a més de les mesures assistencials, l'estímul de la recerca clínica, la formació dels professionals i l'educació en salut dels pacients, el Pla haurà d'impulsar actuacions destinades al major i millor coneixement de la malaltia entre la població.

Els objectius del Pla

Des de la posada en funcionament del Pla, s'ha treballat en dues grans línies d'actuació amb un horitzó de dos anys:

1.- Conèixer la realitat de l'atenció a la MVC a tot Catalunya, a partir de l'anàlisi territorial sobre la base de les regions sanitàries, i implementar unes mesures bàsiques en l'atenció a la malaltia.

El desembre del 2005, s'haurà actuat en totes les regions sanitàries de Catalunya, s'hauran visitat tots els hospitals comarcals, i s'hauran analitzat els recursos implicats en la malaltia. En aquesta fase s'aconseguiran cinc objectius bàsics:

- Crear un grup operatiu del Pla a cada regió amb els professionals.
- Definir un responsable de l'atenció a la MVC en cada institució.
- Posar en funcionament el codi ictus en totes les regions sanitàries.
- Formalitzar la constitució d'equips d'ictus en cada institució.
- Fomentar la constitució d'unitats d'ictus adequades a les característiques de cada hospital.

EL PLA D'ATENCIÓ A LA MALALTIA VASCULAR CEREBRAL

2.- Elaborar una guia clínica a nivell nacional amb la participació de totes les parts implicades, auditar periòdicament les recomanacions més importants de la mateixa i avaluar els indicadors de resultats més rellevants.

El mes de desembre d'enguany hi ha la primera reunió del comitè de redacció, format pels diferents professionals implicats en l'atenció a la malaltia, amb l'objectiu de presentar la guia el juny del 2005.

La guia és un encàrrec del Pla a l'Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques, amb la col·laboració de totes les societats científiques implicades. Elaborada prenent com a referència les diferents guies internacionals existents, i basada en l'evidència científica disponible, serà una guia institucional, que actuarà com a guia de referència per als nombrosos protocols locals d'atenció a la malaltia.

Un dels punts més nou de la guia, serà la selecció per part del comitè de redacció de les recomanacions més importants dels processos, que seran auditades periòdicament. La primera anàlisi es farà a l'octubre del 2005, i tindrà la categoria de tall basal, ja que serà feta sobre històries clíniques prèvies a la implementació de la guia.

Els neuròlegs i el Pla

Malgrat que la malaltia implica a diferents professionals en la seva atenció, els neuròlegs ocupen un paper destacat, sobretot en l'atenció en la fase aguda. Quan el Pla va iniciar l'aplicació de les mesures esmentades –entre aquestes el codi

ictus- a la regió del Barcelonès Barcelonès Nord i el Maresme el gener del 2004, ja hi havia dues regions –Barcelona ciutat i Girona- a on el codi ja estava en funcionament. L'impuls d'aquesta iniciativa havia sortit dels neuròlegs dels hospitals implicats i el Pla ha seguit el seu plantejament i s'han, ampliat les àrees a on l'atenció hiperaguda queda coberta.

El Comitè d'Experts en Malaltia Vascular Cerebral de la Societat Catalana de Neurologia és un grup viu i actiu, i el Pla compta amb la col·laboració de tots els seus membres, que animen a la creació de grups semblants en altres societats científiques amb els professionals implicats en l'atenció a la MVC.

El Pla d'atenció de la MVC planteja un abordatge integral i multidisciplinari de la malaltia, ja que dintre del seu procés –sovint de llarga durada- intervenen diferents professionals que s'han de coordinar en el marc dels equips d'ictus. La pertinença d'aquests mateixos a un o altre col·lectiu, depèn del nivell assistencial, del tipus d'hospital o sovint de les pròpies preferències personals. Crec que correspon a la Societat Catalana de Neurologia estimular el lideratge i participació dels neuròlegs en l'àmbit de la malaltia vascular cerebral.

Miquel Gallofré
 Novembre de 2004

NOTA DE PREMSA

El passat 7 de novembre va tenir lloc l'acte de recepció del nou acadèmic electe de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, el Dr. Romà Massot i Punyet, membre de la nostra Societat Catalana de Neurologia. A l'amfiteatre de Gimbernat va llegir el seu discurs d'ingrés "Amb martell i diapasó: exploració neurològica de la Medicina". De donar la resposta es va encarregar el Molt Il·lustre Acadèmic Numerari, i tanmateix Membre d'Honor de la Societat Catalana de Neurologia, el professor Ciril Rozman i Borstnar.

Des de la Junta Directiva de la Societat volem expressar la nostra completa satisfacció per aquest nomenament i transmetre les més sinceres felicitacions al nou Molt Il·lustre Acadèmic, el nostre estimat amic Romà.

NOTIFICACIÓ DE CANVI DE DOMICILI I/O LLOC DE TREBALL

Vull rebre la correspondència al:

Domicili Particular Domicili Feina

DADES PERSONALS:

Cognoms _____ Nom _____
 Professió _____
 Adreça _____
 Codi Postal _____ Localitat _____
 Província _____ Telèfon _____

DADES PROFESSIONALS:

Institució _____
 Servei/Departament _____
 Càrrec _____
 Adreça _____
 Codi Postal _____ Localitat _____
 Província _____ Telèfon _____ Fax _____
 Correu-e _____

Si us plau, enviar a la secretaria administrativa: Suport Serveis. Calvet, 30 - 08021 Barcelona.

Societat Catalana
de Neurologia

L'Acadèmia
FUNDACIÓ ACADEMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARS

Correspondència:

Secretaria Administrativa
Suport Serveis
Calvet, 30. 08021 Barcelona
Tel.: 932017571
Fax: 932019789
Correu-e: scn@suportserveis.com
www.suportserveis.com

Data de tancament del proper butlletí:
31 de març de 2005